

จุดประกาย AI สู่ผลงานวิชาการและการยกระดับงานพยาบาล

โดย นางสาวเจียมรัตน์ โพธิ์เย็น

งานวิจัยและสารสนเทศการพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

ทุกวันนี้เราต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ก้าวเข้ามามีบทบาทในการทำงาน ทำให้การตัดสินใจ การพร้อมจะเรียนรู้และทำความเข้าใจกับ AI จึงไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป งานวิจัยและสารสนเทศการพยาบาล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ได้เล็งเห็นถึงศักยภาพอันมหาศาลของ AI ที่จะเข้ามาช่วยพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ และในการปฏิบัติงานจริงการริเริ่มพร้อมกับขับเคลื่อนกิจกรรม Knowledge Management (KM) ภายใต้นวัตกรรม "KM ใคร ๆ ก็ทำได้" จึงเป็นก้าวสำคัญในการเปิดประตูสู่โลกของ AI ให้บุคลากรในหน่วยงานร่วมงานได้สัมผัส เรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้อย่างไม่รู้สีกว่ากลัวหวาดวิตกกับการมาของเทคโนโลยี

จากความท้าทาย สู่โอกาสแห่งการเรียนรู้ AI เมื่อพูดถึง AI หลายคนอาจรู้สึกว่าเป็นเรื่องยาก ทำความเข้าใจยากและมองว่าเป็นสิ่งที่ไกลตัวเกินไป แต่ในมุมมองของดิฉัน AI เปรียบเสมือนเครื่องมืออัจฉริยะขั้นใหม่ที่เราสามารถเรียนรู้และฝึกฝนการใช้งานได้ ซึ่งอาจมองว่าคล้ายกับการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ หรือเริ่มทำสิ่งใหม่ ในชีวิตประจำวันซึ่งหัวใจสำคัญคือการสร้าง "ความเข้าใจ" ที่ง่าย และจับต้องได้ โดยเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจพื้นฐานหลักการทำงานของ AI และตัวอย่างการใช้งานจริงที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล กิจกรรม KM ของทีมเราจึงมุ่งเน้นไปที่การ "ขยายองค์ความรู้" ด้าน AI ให้ทุกคนเข้าใจและเข้าถึงง่าย

จากความสงสัย สู่การเริ่มต้นที่เข้าใจง่าย จากหลากหลายคำถามที่เราได้รับเช่น "AI คืออะไร? เราจะใช้มันทำอะไรได้?" คำถามเหล่านี้เกิดขึ้นทันทีที่ทีมเราประกาศจัดอบรม "การนำ AI มาใช้ในงานวิชาการและการพยาบาล" แก่บุคลากรในฝ่ายการพยาบาลฯ เป้าหมายของเราชัดเจน นั่นคือการทำให้อ AI เป็นเครื่องมือที่จับต้องได้ และไม่ใช่เรื่องน่ากลัวสำหรับบุคลากรในฝ่ายการพยาบาลฯ ของเรา การอบรมจึงถูกออกแบบให้เน้นการปฏิบัติจริง ใช้ภาษาง่าย ๆ อธิบายหลักการพื้นฐาน เช่น การนำ AI มาช่วยค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการ การสรุปบทความ การเขียนเอกสารประกอบการเรียนการสอน และการสร้างสื่อดิจิทัลด้วย AI CANVA ที่เหมาะสมต่อผู้รับบริการ ฯลฯ

ในการอบรมเราได้แนะนำการทำงานของ AI แต่ละตัว พร้อมยกตัวอย่างทำให้บรรยากาศในวันอบรมเต็มไปด้วยรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ เมื่อผู้เข้าร่วมได้ทดลองใช้ AI จริง ๆ หลายคนอุทานว่า "ไม่คิดเลยว่าเราจะทำได้ง่ายขนาดนี้!" จากความลังเลในตอนแรก กลายเป็นความตื่นเต้นที่ได้เห็น AI ช่วยแบ่งเบาภาระในงานที่เคยใช้เวลานานจากเครื่องมือ สู่พลังในการพัฒนาองค์ความรู้ หลังการอบรม ทีมเราไม่หยุดเพียงแค่นี้ให้ความรู้ แต่ยังมีการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่าน KM (Knowledge Management) ภายในองค์กร เปิดพื้นที่ให้บุคลากรนำเสนอวิธีการใช้ AI ในงานประจำ เช่น การทดลองสืบค้นข้อมูลสำหรับหัวข้อวิจัยที่สนใจ การสรุป

รายงานการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการใช้ AI วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการตัดสินใจที่แม่นยำขึ้น ฯลฯ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำ KM ในเรื่อง AI นั้นทำให้ผู้เข้ารับอบรมหลายท่านเริ่มมีความมั่นใจในการนำ AI มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นการใช้เครื่องมือ AI ช่วยในการสืบค้นข้อมูล การสรุป และวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก หรือแม้แต่การช่วยในการเขียน หรือปรับปรุงงานวิจัยทำให้การสร้างผลงาน วิชาการมีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้นมากแม้ว่าจะเริ่มต้นจากจุดเล็กๆ แต่เมื่อบุคลากรของเราไม่กลัวที่จะเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มันนำไปสู่การตัดสินใจใช้ AI อย่างชาญฉลาดและมีจริยธรรม โดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือ ลอกเลียนงานวรรณกรรมใด ๆ การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การทดลองใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ช่วยลดความกังวลและเพิ่มความมั่นใจให้ทุกคนสามารถใช้ AI ได้อย่างเข้าใจและ เกิดประโยชน์สูงสุด

KM : พลังขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้และเติบโต

เรื่องราวของการนำ AI มาใช้ในฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ภายใต้กรอบแนวคิด KM "ใคร ๆ ก็ทำได้" เป็นเพียงจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ แต่แสดงให้เห็นถึงพลังของการแบ่งปันความรู้ การเรียนรู้ร่วมกัน การเปิดใจรับ เทคโนโลยีใหม่ ๆ KM ไม่ได้เป็นเพียงกระบวนการ แต่เป็น "การสร้างวัฒนธรรม" ที่หล่อหลอมให้องค์กรของเราเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้และเติบโตอย่างยั่งยืน เรื่อง AI จึงไม่ได้น่ากลัว หากเข้าใจและใช้เป็นภายในความเข้าใจสิ่งที่ เราเน้นย้ำกับทุกคนเสมอคือ "AI เป็นเพียงผู้ช่วย" ไม่ควรมองว่ามันจะมาแทนที่เรา แต่ควรใช้มันเป็นเครื่องมือเสริม พลังความสามารถของเราให้เกิดประโยชน์สูงสุด

KM ใคร ๆ ก็ทำได้จริง ๆ จากวันแรกที่เต็มไปด้วยความลังเล มาถึงวันนี้ที่พวกเราก้าวผ่านความกลัว และ ใช้ AI อย่างรู้เท่าทันได้สำเร็จ ทำให้เราเชื่อมั่นยิ่งขึ้นว่า "KM ใคร ๆ ก็ทำได้" ไม่ใช่แค่ผู้เชี่ยวชาญ ไม่ใช่แค่คนที่ ถนัดด้านเทคโนโลยี แต่คือทุกคนที่พร้อมจะแบ่งปันและเรียนรู้ไปด้วยกันในโลกที่หมุนไปอย่างรวดเร็วในทุกวัน เทคโนโลยีจะไม่หยุดนิ่ง เราต้องกล้าที่จะก้าวตามมันด้วยหัวใจที่เปิดกว้าง เพื่อจะได้ได้ความรู้และแรงบันดาลใจที่ ไม่มีวันหยุดเช่นกัน

ด้วยความหวังอันเต็มเปี่ยมเรื่องการถ่ายทอดความรู้ด้าน AI จะสามารถนำ AI มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ทั้งงานวิชาการและการดูแลผู้ป่วย ได้อย่างกว้างขวาง สร้างสรรค์นวัตกรรม และมอบการดูแลที่ดีที่สุดแก่ผู้ป่วยของ เราด้วยความร่วมมือและการเปิดใจของทุกคน AI จะไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป แต่จะเป็นพลังสำคัญที่ช่วยลดงาน ซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพ ทำให้บุคลากรทางการแพทย์มีเวลามากขึ้นในการดูแลและให้การพยาบาลผู้ป่วย อีกทั้งยังขับเคลื่อนการสร้างผลงานวิชาการและการพยาบาลให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคงและเปี่ยมด้วยคุณค่า ขอขอบคุณทุกท่านที่ร่วมเดินทางและเติบโตไปพร้อมกันในโลกของ AI ที่น่าตื่นตาตื่นใจนี้ค่ะ